

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริการสาธารณสุข
ของสถานีนามัย อำเภोजุน จังหวัดพะเยา

ชื่อผู้เขียน นายภาณุมาศ พรหมเผ่า

สาขารัฐศาสตร์มหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

อาจารย์รัตนา	พันธ์พานิช	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีตา	ธีระวัฒน์สกุล	กรรมการ
อาจารย์จิราพร	สุวรรณธีรางกูร	กรรมการ
อาจารย์เจษฎา	จิตติกรมย์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการบริการสาธารณสุขของสถานีนามัย ในพื้นที่อำเภोजุน จังหวัดพะเยา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ หลังคาเรือนซึ่งคัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 384 หลังคาเรือน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นและเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริการสาธารณสุขของสถานีนามัยด้านส่งเสริมสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 62.8 กิจกรรมที่ความคาดหวังอยู่ในระดับจำเป็นมาก ได้แก่ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวและวิธีคุมกำเนิด การคุมกำเนิดโดยวิธีกินยาเม็ดและยาฉีดคุมกำเนิด การตรวจหามะเร็งปากมดลูกและมะเร็งเต้านม การตรวจครรภ์ การตรวจสุขภาพเด็กก่อนฉีดวัคซีน ส่วนกิจกรรมที่ความคาดหวังอยู่ในระดับจำเป็นน้อย ได้แก่ การทำคลอด การคุมกำเนิดโดยวิธีใส่ห่วงอนามัยและใช้ถุงยางอนามัย ความคาดหวังด้านรักษาพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 79.7 กิจกรรมที่ความคาดหวังอยู่ในระดับจำเป็นมาก ได้แก่ การให้บริการตรวจและรักษาผู้ป่วยนอกเวลาราชการและวันหยุด การปฐมพยาบาล การตรวจร่างกายให้การรักษาโรคและให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคที่ป่วย ความคาดหวังด้านควบคุมและป้องกันโรคโดยรวมอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 58.1

กิจกรรมที่ความคาดหวังอยู่ในระดับจำเป็นมาก ได้แก่ การออกค้นหาผู้ป่วย การรักษาผู้ป่วยที่ป่วยด้วยโรคติดต่อและการให้คำแนะนำในการปฏิบัติตน การตรวจอุจจาระหาไข่พยาธิและให้การรักษาโรคพยาธิ การร่วมมือกันทำลายแหล่งน้ำขังเพื่อทำลายลูกน้ำยุงลายโดยชาวบ้านและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน การให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ การฉีดวัคซีนในเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ความคาดหวังด้านฟื้นฟูสภาพและดูแลผู้พิการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 43.5 และอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 41.1 กิจกรรมที่ความคาดหวังอยู่ในระดับจำเป็นมาก ได้แก่ การให้ความรู้ถึงอันตรายของยาเสพติด การณรงค์ป้องกันการติดสารเสพติด ความคาดหวังด้านสนับสนุนบริการอื่น ๆ โดยรวมอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 65.4 กิจกรรมที่ความคาดหวังอยู่ในระดับจำเป็นมาก ได้แก่ การติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนของเจ้าหน้าที่ การให้ความร่วมมือในการพัฒนาหมู่บ้าน การสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน การสนับสนุนให้มีการจำหน่ายยาสามัญประจำบ้านในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนและร้านค้าในหมู่บ้าน

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า ประชาชนคาดหวังต่อการบริการสาธารณสุขของสถานอนามัยในกิจกรรมที่ได้ใช้บริการอยู่เป็นประจำ และให้ความสำคัญต่อกิจกรรมด้านการรักษาพยาบาลค่อนข้างสูง ผลการศึกษานี้สามารถนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดบริการสาธารณสุขในระดับสถานอนามัยให้มีความเหมาะสม กิจกรรมด้านควบคุมและป้องกันโรคควรได้รับการส่งเสริมให้เป็นกิจกรรมหลักที่มีความจำเป็นในระดับสถานอนามัยและกระตุ้นให้ประชาชนมองเห็นความสำคัญของกิจกรรมดังกล่าว

Independent Study title Expectation of People Towards Health Center
Services in Chun District Phayao Province

Author Mr. Panumas Phomphao

Master of Public Health

Examining Committee :

Lecturer Ratana	Panpanich	Chairman
Asst. Prof. Sarita	Theerawatsakul	Member
Lecturer Jiraporn	Suwanteerangkul	Member
Lecturer Jessada	Jittapirom	Member

Abstract

A descriptive study was done to indicate the expectation of people towards health center services. The study was conducted in Chun district, Phayao province, from April to May, 1998. Three hundred eighty-four households were sampled by simple random method. The data was collected by using the questionnaire and data was analyzed by using the descriptive statistics.

The results revealed that the expectation of people towards health center services about the health promotion services was at fair level, 62.8 percent. The highly necessary level of expectation was the counseling about family planning and birth control by pills and injection method, pap smear, breast examination investigation, ante natal care and well baby care. The lowly necessary level expectation was delivery and birth control by intra uterine device and condom. The expectation about the treatment was at high level, 79.7 percent. The highly necessary level of expectation was after office hour clinic services, first aid care, disease investigation and counseling. The expectation about the disease control and prevention was at high level, 58.1 percent. The highly necessary level of expectation were compound of case finding, treatment and suggestion about

communicable disease, stool exam for parasite and provide treatment, participation for mosquito larva control, AIDS education to communities and immunization for children under five years old. The expectation about the rehabilitation and providing care for disability people was at fair level, 43.5 percent and at high level, 41.1 percent. The activities of highly necessary level of expectation were education and campaign for narcotic prevention. The expectation about the other support services was at high level, 65.4 percent. The activities of highly necessary level of expectation were coordination with leader in village, village development participation, community primary health care center support and essential drugs distribution in community primary health care center and grocers store in the village.

In conclusion, the expectation of people towards health center services was rather high on the services that they regularly used and focused more on treatment service than the others. The results of this study could benefit the health planning to provide appropriate health services. The disease control and prevention should be also promoted as highly necessary services at health center level.